

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség Kárász-utca 9.

Telefon-szám: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN

egész évre . K 24— félvre . . K 12—
negyedévre K 6— egy hónapra K 2—
Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDÉKEN

egész évre . K 28— félvre . . K 14—
negyedévre K 7— egy hónapra K 2-40
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal Kárász-utca 9.

Telefon-szám: 305.

Szeged, 1913.

II. évfolyam 218. szám

Péntek, szeptember 19.

Városi gazdálkodás.

Többszörös kísérletezés után olyan szerencsés volt a város javadalmi bizottsága, hogy rendes havi ülését végre megtarthatta. Az ülés lefolyásáról a *Délmagyarország* ma reggeli száma részletes tudósítást közölt, melyből kitűnik, hogy az állami regáléból eredő városi jövedelmek ez év augusztusában tizenegyezer koronával maradtak a múlt évi augusztusi eredmény alatt. Az ilyen hiradások alkalmasak arra, hogy a város pénzügyeit aggodó érdeklődéssel számon tartó közvélemény elborultan nézzen a vigasztalan jövőbe és egy kicsit megpuhuljon a moziadó ötlete iránt. Akármilyen keserű dolog is a keserű pilulát lenyelni, az ember utóvégre csak rászánja magát, hogy rászavazzon a kényszerű adóemelési javaslatokra, melyeket *Balogh Károly* pénzügyi tanácsnok olyan megható logikával tud előterjeszteni.

Lássuk azonban, hogy is vagyunk azaz a híres javadalmi hivatallal? A város bérbe veszi az államtól a borital- és husfogyasztási adószedés jogát és fizet ezért ötszáznyolcvanezer koronát. A bérleti összeget város és állam egyezkedés után szokták megállapítani, viszont az egyezkedésnek alapjául a három előző évi forgalom átlaga szolgál. A folyó esztendőben a pénzügyminiszter 632,000 koronát kért a várostól, mert ez volt a három évi átlag. Kölcsönös huza-vona után azonban kiegyeztek mégis 580,000 koronában, a mely összeget már évek óta fizette a város.

Mit jelentenek ezek a számok? Azt, hogy a város átlag 52,000 koronát keresett eddig az üzleten. Néha többet, néha kevesebbet, — hiszen a világon semmi sem függhet jobban a gazdasági helyzet változásaitól, mint a fogyasztás. Viszont a rossz gazdasági esztendő itt érezteti legjobban hatását, mert szükiben van a pénz, kevesebb húst, bort és sört fogyaszt a polgárság. Ennek ellenére, habár a javadalmi hivatal tiszta jövedelme a gazdasági válság miatt apadóban van is, a legnagyobb csodálkozással azt kell konstatálnunk, hogy *a bruttó javadalmi bevételek egyáltalán nem csökkentek*. Vagyis a helyzet az, hogy nem lehet a jövedelmek csökkenését még a gazdasági válságra sem fogni, mert annak egyetlen oka *a rossz gazdálkodás* és

a javadalmi bevételeknek minden elképzelhető címen történt igénybevétele.

A bérleti összeget, az 580,000 koronát ugyanis a borital- és husfogyasztási adójövedelem megváltásáért fizeti a város, az ily címen előállott jövedelemből azonban az összes vámkezelési kiadásait zése jelentékeny összegeket igényelt. A jafedezni akarja. A tisztviselők fizetésrendvadalmai hivatal régi tisztviselői polgári összeadással és kivonással segítettek magukon, mikor a sok számmal boldogulni akartak; a mostani hivatalnak már számológép kellett, mert az emberek nem értek rá a saját fejükkal számolni. A javadalmi ügyek előadó tanácsnoka telefont kívánt a hivatalába, — megkapta hát a javadalmi bevételek terhére. A tiszta bevételből évi ezer korona illeti *Balogh Károly* tanácsnokot pusztán azért, mert a javadalmi bizottság ülésein megjelen. Tizenkét ülésre megy el *Balogh Károly*, egyenkint 83 korona 33 fillér tiszteletdíjért, amiből egyszerre kiviláglik annak a régi találos kérdésnek a megfejtése is, hogy ha soha sem lehet is a bizottság üléseit megtartani részvétlenség címén, miért van ott az elnöklő tanácsnok mindig egyedül? ...

Ez azonban egyelőre csak néhány tétel mutatóba. Van még több is. A lényeg tehát az, hogy a javadalmi bevételek folytonos apadását a bevételek rossz gazdálkodással való fölhasználása idézi elő, mert *nem a bruttó bevételek csökkennek, hanem csak a tiszta haszon*.

Meg kell még jegyezni, hogy a város a javadalmi bérletre egyáltalában nem fizethet rá, mert amennyiben a bérül fizetett 580,000 koronát fogyasztási adókból nem venné be, az állam a különbözetet készpénzben megtéríti. Itt tehát szó sincs arról, hogy a város pénzügyi egyensúlyát a fogyasztási adójövedelem csökkenése megbillentené. Csupán az áll, hogy az eddigi 52,000 korona átlagos jövedelmet némi könnyelműséggel erősen leszorította a hebehurgya városi gazdálkodás. Ugy vagyunk értesülve, — ki tudja, igaz-e, mert tényleges adatok birtokába nem juthatunk, — hogy a város az állami regálék jövedelméből fedezi a vízvezetéki, közuti hidi, helypénzszedő, kövezetvamos, városi gőzfürdői, szóval az összes javadalmi ágazati alkalmazottak fölemelt fizetéseinek terhét. Ha így van, épen nem lehet csodálkozni, hogy a jövedelmek ennél a cím-

letnél nem mutatnak emelkedő irányzatot. A Dárius kincse sem tarthat örökké.

Igy állván a helyzet, a javadalmi bizottság szerdai ülésében azt a határozatot hozta, hogy a jövedelmek fokozása érdekében lépéseket fog tenni az eddigi hidvámmentességek elvonása iránt. Ez a határozat elsősorban az állami tisztviselők ellen irányul, de alapja persze nincsen egy parányi sem.

A szegedi közuti hidon nem lehet a fővárosi hidak általános vámszedési jogát életbeléptetni azért, mert a fővárosban levő hidak, melyeknek jövedelme nem a fővárost illeti s melyekre nézve az 1890. évi I. törvénycikk 99. paragrafusának 5. pontját — az állami tisztviselők vámmmentességére vonatkozó országgyűlési határozatot — törvény helyezi hatályon kívül. Törvényhatósági szabályrendelettel pedig törvényt hatálytalanítani nem lehet, — ezzel számolni kell, mielőtt egy kétségtelenül céltalan akciót folyamatba tennének.

Ha pedig az ujszegedi lakosok és iskolás gyermekek hidvámmentességét akarják megszüntetni, ezt ugyan megtehetik, de bizonyos, hogy egy városrésznak amugy is nagyon lassu fejlődését fogják derékban ketté metszeni. A hidvámval csak egyetlen okos dolgot lehet cselekedni: eltörölni, vagy legalább is felére leszállítani. Egy gyalogos emberért 8 fillér vámot talán sehol a világon nem szednek. Ha már mindenáron kapaszkodni akar a város a hidvámjövdelembe, tessék leszállítani a gyalogos vámot négy fillérre; ez a szolgáltatás bőven elegendő olyan hid használatáért, a melynek költségei már régen megtérültek.

Két év óta országos nevezetessége a városnak a partfürdő, mely létezésével a főváros jövendő partfürdőjét megelőzte. Más város vetélkedne a kedvezmények osztogatásában, ha hasonló szociális jelentőségű, idegenforgalmi szempontból is fontos intézménye lehetne. Szeged város hatósága vetélkedik az intézmény gáncsolásában. Kezdte azzal, hogy négy fillér vámot követelt minden fürdővendégtől, aki a víz hátán épült fürdőházig el akart csónakázni. Maga a város főügyésze mondotta, mikor ennek a jogtalan haszonnak az általánösszeggel leendő megváltása szóba került, hogy *ilyen általány elfogadásához a városnak törvényes joga nincsen*. Ha pedig nincsen az általányhoz, nem lehet a

Iskolaöltönyök,

felöltők, costumők

fiuk és leánykák



Kérjen árjegyzéket.

részére kaphatók

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállítónál

Szeged, Kárász-utca 5.